

2. 1990

FACIL
meddelande

Spontanträff 16 juni tillsammans med Trosa Båtklubb

Den s.k. Spontanträffen kommer att ske den 16 juni tillsammans med Trosa Båtklubb, som under många år har arrangerat familjekappseglingen Askö Runt. Vi är alltså även i år inbjudna att delta i detta trevliga arrangemang. Ställ upp om du har möjlighet!

Start: Omvänd startordning enl LYS. Första start kl 11.00.

Skepparmöte: Kl 8.30-9.00 i TBK:s klubbhus.

Bantyp: Skärgårdsbana, ca 15 M

Startavgift: 40:-

Anmälan och förfrågningar: 0156-111 19 eller 160 48

Askö Runt

Facilmästerskapet 1990

Lacka. Nynäshamn 18 augusti

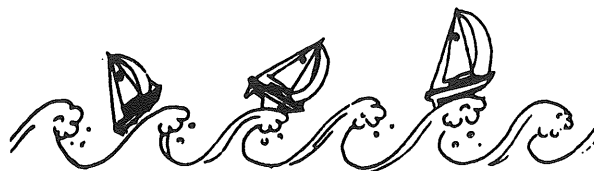
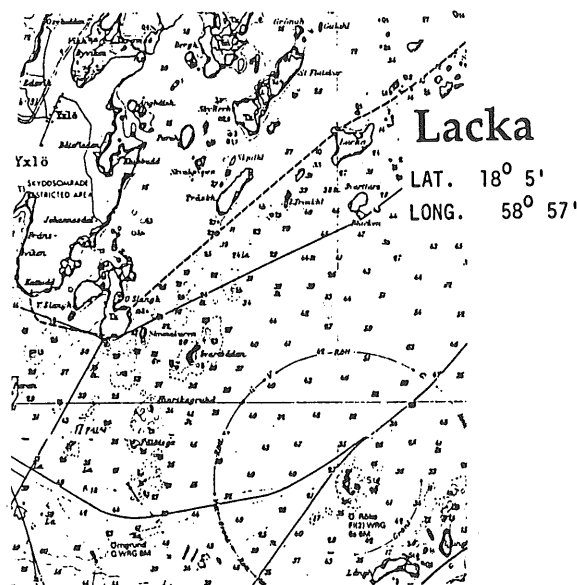
Liksom förra året kommer Facilmästerskapet förläggas till Mysingen, närmare bestämt med start utanför Nynäshamns klubbholme Lacka (Lat. 18° 5' Long 58° 57').

Du som vill vara med och har möjlighet att segla om Facilmästerskapet måste vara på Lacka kl 12 på lördagen. Skepparmötet är kl 12.30 och första start är beräknat till kl 14.

Efter seglingarna samlas vi för prisutdelning och gemensam knytnis, varefter vi dansar på utedansbanan. Vid dåligt väder får vi låna NSS-s klubbstuga.

Anmälan gör du senast den 13/8 till Arne Öberg 0755-457 23 eller Anita Träff 0755-984 44.

Välkomna!!

Nya medlemmar

Vi hälsar Leif Blomdahl från Rönninge välkommen till klubben!

Leif seglar en Facil 26:a.

Vi hälsar även John Petter Dahli från Norge välkommen med sin Facil 35:a!

Marknaden

Säljes

Danalog, elektronisk, analog. Kompett.
Lasse Bergman tel 0755-975 83

Storsegel Facil 30, genomgående lattor.
Storsegel Facil 35, genomgående lattor.
Gunnar Straume tel 08-774 41 06

Genua 1, Facil 35, hakar.
Arne Öberg tel 0755-457 23

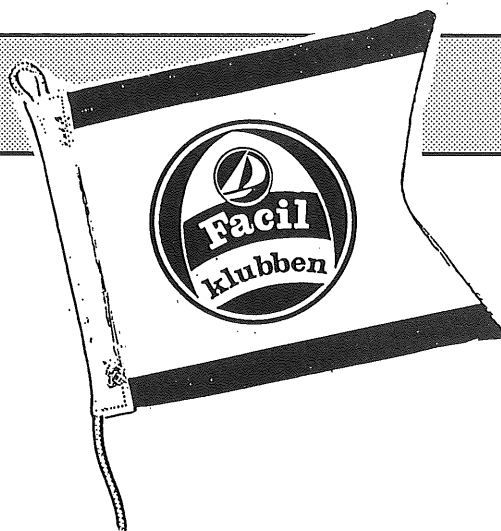
Köpes

Facil 30, Anders Mannerstöm tel 0372-844 31

Teak-ram till handskfack i sittbrunnen F26
Curt Wallin tel 08-778 28 58

Klubbvimpel

För Dig som ännu inte har köpt Facil-klubbens egen vimpel, eller den gamla har blåst sönder. Nu kan Du beställa en ny i samma utförande som tidigare dvs 210x170, röd på vit botten. Priset kommer att hamna runt 60:-. Ring till mig och beställ!
Lasse Bergman 0755-975 83.

Medlemsavgiften

Det här eviga tjetet om "Medlemsavgiften" måste tyvärr vara med även i detta nummer!

Alltså, om du inte har betalt för 1990, gör det innan du åker på semester, TACK!

Postgiro 440 88 68-0 75:-

Tekniska Tips

Facil 26 - Förstaginginfästning

Jag vill återigen påminna 26-ägarna om att kolla förstärkningsplåten under förstaginginfästningen.

Jag har nyligen själv sett fullständigt sönderrostade plåtar.

Gör en ny i rostfritt material!

Facil 30 - Toppvantsinfästning

Kontrollera ev. justera vantinfästningen *under* däck! Justera *innan* topp- och sidovant spänns upp. Om justeringsskruven under däck ej är tillräcklig ansatt, kommer det vid genomföringen i däck att börja läcka in vatten.

Facil 35 - Läckage vid mastkragen

På äldre båtar finns det monterat mellan mastkragen och däcket en teakplatta som med åren angrips av röta och släpper in vatten.

På senare årsmodeller monterades mastkragen direkt mot däcket (rufftaket). Vill du modifiera och ta bort teakplattan, stämmer inte hålen i masten för tieroden. En billig lösning är då att kapa tieroden på mitten, anpassa längden och låta svetsa ihop dem.

Nya justerbara tierods finns att köpa hos Seldens, men det blir en orimligt dyr lösning. *Gör du nya hål i masten, bör du förstärka med rostfria plåtar.*

Allmänt - Läckage vid fästen för mantågsstöttor

Foten till mantågstöttan är ofta monterad med en enda bult genom däck, vilket gör att vid varje gång stöttan belastas rör sig fästet och ofta uppstår då läckage.

Foten är förberedd med 2 st gängade hål för försänkt M6 skruv för att monteras i stående delen på relingslisten. Att borra hål i relingslisten och få det att stämma med gängade hålet i foten utan att göra bormall är svårt. Vid det här arbetet bör du demontera fästet och täta skruvhålet.

P.s. Smörj låsskruven till stöttan varje vår med silikonfett.

Tätning med silikon tätningsmedel

Applicera tätningsmedlet. Montera detaljen *utan att skruva åt hårt*. Vänta ett dygn med efterdragningen. Tätningsmedlet bygger då upp ett elastiskt skikt som tätar när du efterdrar.

Rättelse: "Tips vid byte av tätningsbälg" i Facil-meddelande 1/90 föll uppgiften bort om att instruktionerna gällde Facil 26. Redaktionen ber om ursäkt!

Allmänt

Förhandlingar pågår mellan Facil-klubben och Tommy Stål om formar till roder och luckor avseende Facil 26 - 30 - 35. Mer information om detta kommer i senare nummer.

Diskussioner pågår med Svenska Seglarförbundets regelansvarig, Lennart Olsson ang. Facil-båtarnas klassregler i samband med medlemskap i Svenska Seglarförbundet.

SVENSKA SEGLARFÖRBUNDET

SEKRETARIAT

IDROTTENS HUS

123 87 FARSTA

1990-05-10

Facil-Klubben
Lasse Bergman
Varvsvägen 13-B
151 39 SÖDERTÄLJE

Ansökan om medlemskap som KLASSFÖRBUND

Svenska Seglarförbundets kansli har mottagit er ansökan om medlemskap + medlemsmatrikel och stadgar.

Innan ett klassförbund beviljas medlemskap måste klassregler för båttypen vara godkända av vår tekniska kommitté. Kontakta vår Lennart Olsson, tel bost 08-667 23 78, så hjälper han till och råder er vid utarbetandet av reglerna.

Med seglarhälsning

SVENSKA SEGLARFÖRBUNDET

Anna-Carin Persson
08-713 62 48

Gotland Runt 1989

del 2

av Gunnar Straume, Facil 30 S18, Vindfaxe

Vår start skulle inte gå förrän 13.30 på söndagen, varför vi kunde ta det lugnt på morgonen. Vi anlände till startplatsen strax före tolv.

Väderprognosen hade utlovat nordlig vind 4-6 m/s men ute vid starten blåste det redan ca 8 m/s. Detta innebar att det skulle bli en hård slör till Almagrundet för att sedan bli plattläsner mot Gotska Sandön. Innan start provkörde vi både den stora och den lilla spinnkern för att se vilken som gick bäst. Det visade sig att vi bar den stora spinnakern bra på slören så valet var enkelt. Väldigt få av konkurrenterna testade spinnakrar, kanske tyckte de att det räckte om andra testade i den nu rätt hårda vinden, 10 m/s.

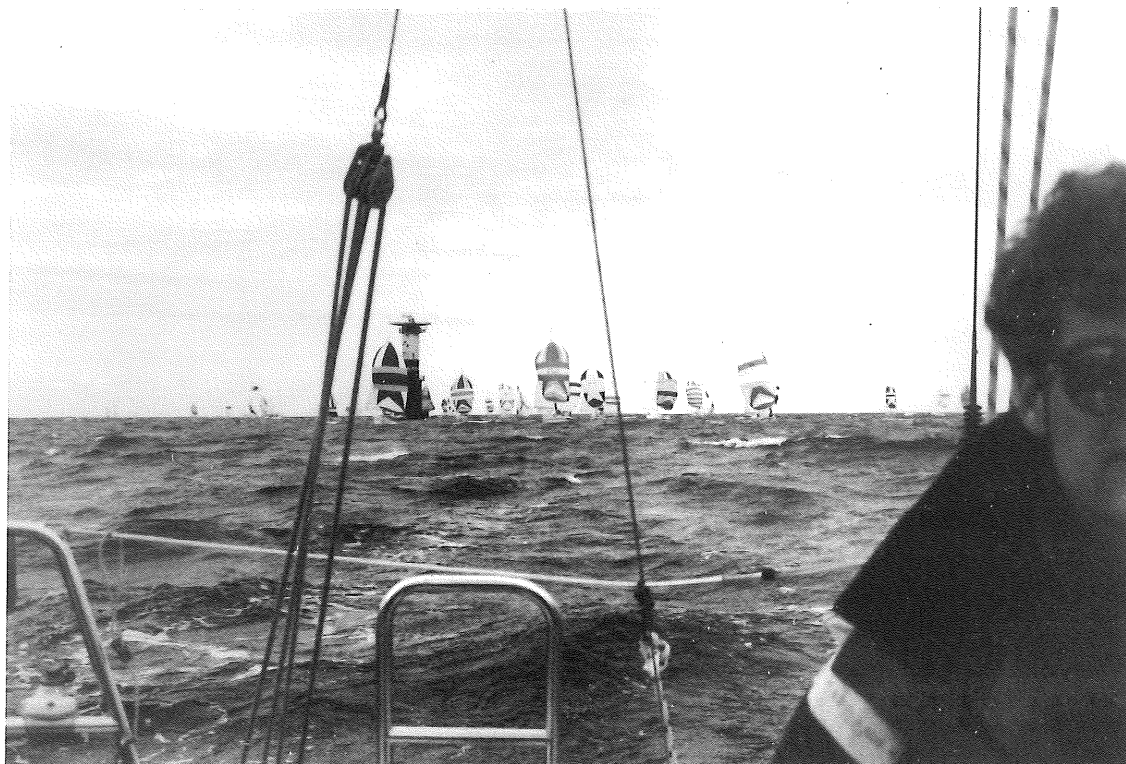
I vår klass startade 54 båtar. Favoriter till segern trodde vi bl.a skulle vara 8 st Crown 31:or. Räknade man på lystal skulle vi kunna vara 3 timmar efter i mål, men efter DH bara 1-1,5 timme beroende på deras individuella mätetal. Dessa båtar går avsevärt fortare på halvwind, slör och normalt på läns.

Vi valde att starta med fock då vi visste att vi bar spinnaker bra. De flesta konkurrenter hade genua 1 satt. Detta gav oss en liten fördel i manövrerna. Antagligen skulle vi också få upp spinnakern en aning snabbare.

Vi kom iväg mycket bra strax i lä om lovartsklungan. På skottet föll vi av från halvvind och satte spinnakern snabbt och smidigt. Båtarna i lovart sinkade varandra och många var väldigt sena. Vid Almagrundet var vi tre båtar som fått en lucka på ca 100 m. Känslan att lyckas så bra i starten är enorm, framför allt i ett så stort fält och på en bog där det fanns snabbare båtar i fältet.

På väg från Östergarn mot Hoburgen utmed Gotlands sydostsida pendlade vinden mellan 2-4 m/s. Vi kunde bära spinnaker hela vägen. De två ledarbåtarna blev snart upphunna av en grupp på 7 båtar. Ledningen växlade hela tiden, även vi var uppe i täten vid ett par tillfällen.

Det enda grundflak, Espebådan, som är problematiskt när man seglar närmaste vägen ligger 11 M före Hoburgen. Detta

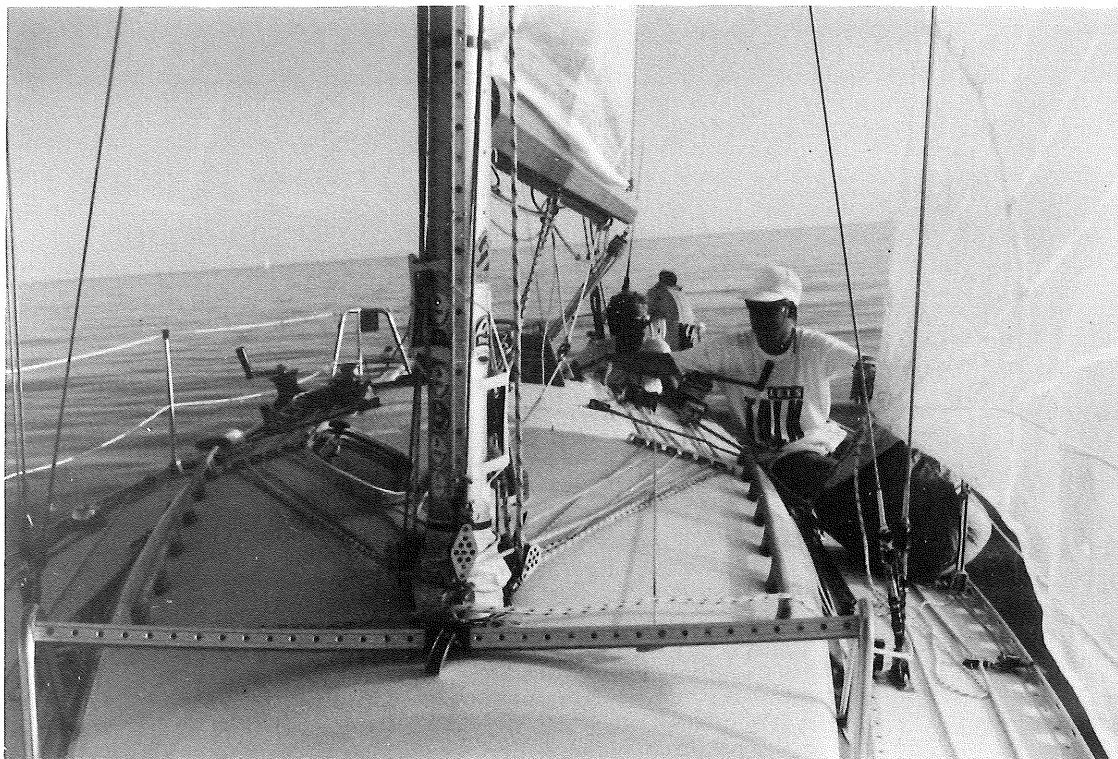
Vinden tilltog och var som mest uppe i 13 m/s. När vi fick surfar var vi en aning snabbare än crownarna annars åt de långsamt upp vårt försprång. Under eftermiddagen och kvällen stod sig den fina vinden och vid 23-tiden närmade vi oss Gotska Sandön. Här passerade vi som femma. Två båtar hade ryckt åt sig en ledning på ca 10 min. Fram till Sandön hade vi haft en snittfart på drygt åtta knop och en maxnotering på 13,5 knop. I de bästa surfarna vibrerade hela båten och broacharna låg nära. Nu kändes det bra med det nya stora rodret som gav ordentligt grepp i vattnet.

Strax efter kl 23 hade vi ringt hem och berättat hur det gick. Det var underbart skönt att kunna dela med sig av upplevelsen till dem som fanns på hemmaplan. Detta forsatte vi med under hela kappseglingen så fort vi kunde få kontakt.

Under morgonen avtog vinden ner mot Färö och fältet drogs samman. Bojen vid Östergarn rundade vi som 10:a, 10 min efter ledarbåten, kl 4.35 måndag morgon. Vinden hade nu minskat till 4 m/s och fältet hade dragit ihop sig ännu mer.

lyckades vi trots noggrann navigering att hamna ovanpå. Under en 10 min lång period var stämningen mycket spänd när vi med spinnakern satt sicksackade oss ut ur det farliga området. Ekolodet stod permanent på 2,2 m och som minst på 1,9 m. Detta innebar att vi hade ca 40 cm mellan kölen och en grundstötning i 10 min.

Strax före rundningen låg vi båtar i tätklungan som på ett pärlband, då vinden snabbt vred över väst mot sydväst. Spinnakern åkte snabbt ner för första gången på 20 timmar. Snart befann vi oss i det obligatoriska Hoburgenbleket. Tyvärr gick det dåligt för oss i bleket. Första båt rundade bojen kl. 12.51 och vi kom inte runt förrän 13.09, som åttonde båt i klassen. Alldeles innan hade vi varit i ledningen. Bleket berodde denna gång på att vinden hela tiden hade legat runt nord. Över öppet hav hade den varit ca 10 m/s. På sydostsidan av Gotland blev det helt naturligt svaga vindar och speciellt vid Hoburgen ställer de höga klipporna till med stor turbulens. Precis när man rundade bojen kom dessa tio meter per sekund snabbt. Vi hade endast badbyxor och solskärm på och hann inte byta om i vår kamp genom bleket. Detta gjorde att det blev en smula hektiskt efter rundningen. Sjön blev snabbt väldigt grov och vi stampade på med dålig gång i ca 40 min innan vi bytte till genua 2.

Strax efter bytet började fördecksgasten känna tendenser till sjösjuka, men behövde inte offra till sjöguden. Efter en timme kom en sömndrucken person uppspringande ur ruffen endast iklädd kalsonger och gjorde sig snabbt av med maginnehållet. Enligt egen utsägo på grund av dålig mat. Fördecksgasten som är erfaren vaknade upp ur sin slummer på lovarts skarndäck och ställde diagnosen sjösjuka varvid han snabbt tömde magen i sympati med den magsjuka. Två man ordentligt sjösjuka. I det här läget hinner man tänka mycket som skeppare. Fem timmar till Ölands norra, stagvändning, 24 timmar från Ölands norra till Sandön och ytterligare 12 timmar till mål. Kan man klara 40 timmars kryss i 10 m/s på tre man? Som tur var avtog vinden något efter ett par timmar, men att byta tillbaka till etta var det inte tal om. När vi rundade Ölands norra kl 21.02 måndag kväll hade vinden avtagit till 5 m/s. Den snabbaste crownen hade endast slagit oss med 10 min på sträckan trots att de hade haft sin favoritbog och vi vår sämsta plus sjösjuka.

I slaget runt bojen bytte vi mot ettan och nu började jakten. Vi var 27 min efter täten och hade kontakt via kikare. Båtarna framför gick långsammare och lägre! Båtarna bakom likaså! Efter 2 timmars kryss tyckte vi att vi var i täten. Vi gjorde som enda båt ett kort slag västerut mot alla regler. Vi tyckte att det stod en bättre vind där. Dessutom ville vi absolut inte komma för nära Gotland då vi av erfarenhet vet att det ofta blir konstiga sjöbrisfenomen där. Detta slag tillsammans med den fantastiska

båtfarten visade sig grunlägga segern. (Skepparen tog faktiskt ut en liten seger redan vid rundningen av Ölands norra när kryssen började. Han hade AP-navigator cup i färskt minne.)

Vid tretiden på morgonen kunde vi i närheten inte identifiera en enda båt i klassen. Var ledningen så stor? Utanför Visby hamnade vi i ett stort blekebälte mellan kl. 4.30 och 6 på morgonen. Det enda som tröstade var att ingen annan heller tycktes ha vind. Den nya vinden kom från syd ca 3-5 m/s. Upp åkte den nu välanvända spinnakern. Den sydliga vinden borde betyda att båtarna närmare Gotland skulle få sjöbrisproblem längre fram på dagen.

När vi närmade oss Sandön frampå eftermiddagen växte det upp massor av spinnakrar vid horisonten. Skulle det bli en upprepning av Gotland runt från 87 då det blev en total omstart här? Oron började gnaga. Vid tretiden hade vi fått sällskap av en Crown 31:a i vår klass. Den hade kommit i kapp oss från fastlandshället och måste således ha tagit ett ännu västligare spår. Skulle det komma fler båtar från det hållet? Innan Sandön åkte vi in i ett stort bleke. Efter tre timmars kamp rundade vi ön tisdag kväll kl. 21.15, 10 min efter crownen. Efter rundningen gjorde vi ca 1 knop för spinnaker i en sydlig bris. När man passerar Sandön på vägen hem rapporterar man tiden på VHF. Spänt lyssnade vi efter båtar. Timme efter timme gick, ingenting. Inte en båt rapporterade. Kl 00.25 raspade det till i radion och tredje båt i klassen rundade. Kl 2 hade ytterligare fyra båtar rapporterat. Vid ettiden hade vi hunnit 6 M från Sandön så de borde vara minst 2 timmar efter även om de hade fått lite mer vind än vad vi hade haft efter ön. Vi jublade!

Hur var det då med crownen framför oss?
Det var den högst mätande av dem alla.
Den behövde slå oss med 100 min. Vid
rundningen av Almagrundet var vi
fortfarande 10 min efter Crown 31:an.
Konstigt nog sköt dom inte när crownen
passerade mållinjen. Detta gjorde oss
återigen nervösa. Fanns någon annan båt
i klassen före ?

När vi passerade mållinjen kl 9.38
onsdag morgon smällde dock kanonen. Dom
hade missat crownen och gav oss
målskottet i stället. Detta tyckte vi
dock endast kändes rättvist.

Seglingen hade gått rekordfort, ca 12
timmar fortare än beräknat. Normalt är
man i mål tidigast onsdag kväll. Efter
samtal med konkurrenter på bryggan
verkade det som om vi ledde inte bara
klassen utan lilla banan totalt.

Båtarna bakom oss hade seglat in tre av
de fyra timmar som vi ledde med vid
Sandön. De hade haft ett stort bleke
innan ön men när de väl hade passerat
fick de bra fart direkt. Detta gjorde
att vi fick gå på kajen i osäkerhet
fram till eftermiddagen.

Vid tretiden infann sig dock den
riktiga segerglädjen. Klassegern var
klar, totalsegern var klar och puben
hade happy hour mellan kl. 15 och 19.

Hur det gick med 1:an ? Den HÖLL för
första gången i en hel segling.!

Vi som seglade Vindfaxe till seger i
Gotland Runt 1989 var
Gunnar Sraume, skeppare. Bengt
Erninger, Krister Rodmalm, Roger
Lindberg och Bengt Gustavsson.

Hälsningar *Gunnar*